2011-10-29

HÖGSKOLEVERKET
Swedish National Agency for Higher Education

Provpass 3

Högskoleprovet

Svarshäfte nr.

Verbal del n

Provet innehåller 40 uppgifter

Instruktion

Detta provhäfte består av fyra olika delprov. Dessa är ORD (ordkundkap), LÄS (svensk läsförståelse), MEK (meningskomplettering) och ELF (engelsk läsförståelse). Anvisningar och exempeluppgifter finner du i ett separat häfte.

Prov	Antal uppgifter	Uppgiftsnummer	Rekommenderad provtid
ORD	10	1–10	3 minuter
LÄS	10	11–20	22 minuter
MEK	10	21–30	8 minuter
ELF	10	31–40	22 minuter

Alla svar ska föras in i svarshäftet. Det ska ske **inom** provtiden.
Markera tydligt.
Om du inte kan lösa en uppgift, försök då att bedöma vilket svarsförslag som verkar mest rimligt.
Du får inget poängavdrag om du svarar fel.
Du får använda provhäftet som kladdpapper.

På nästa sida börjar provet som innehåller **40 uppgifter** och den totala provtiden är **55 minuter.**

BÖRJA INTE MED PROVET FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

Tillstånd har inhämtats att publicera det upphovsrättsligt skyddade material som ingår i detta prov.

1. utfall

A ersättning
B möjlighet
C sannolikhet
D avvikelse
E resultat

2. övervägande

A tillfälligtvis
B lite varstans
C huvudsakligen
D gradvis ökande
E omåttligt

---

3. polenta

A majsgryn
B bröd
C fårost
D dryckeskärl
E baljväxt

4. ta i anspråk

A förmoda
B nyttja
C tillrättavisa
D besluta
E önska

---

5. axiom

A grundsats
B ensidighet
C nytt perspektiv
D visdomsord
E jämvikt

6. tvehågsen

A obeslutsam
B mångbottnad
C tvåfaldig
D konflikträdd
E dubbeltydig

---

7. särdeles

A bara
B ganska
C utomordentligt
D tveksamt
E tudelat

8. fysionomi

A själsliv
B utseende
C energiförbrukning
D välbefinnande
E självbild

---

9. kanapé

A smycke
B vagn
C bakverk
D peruk
E versmått

10. remittera

A ge eftervård
B kalla till återbesök
C hänvisa till specialist
D ge upprepade behandlingar
E återanpassa till arbetslivet

Unga i särskilda verksamheter

Den svenska skolan ska vara en skola för alla, men är inte det för stökiga, utåtagerande elever.

Eleverna placeras ofta i särskilda verksamheter, som särskilda undervisningsgrupper (före detta skoldaghem) och hem för vård och boende (HVB). Trots omfattande personalinsatser uppnår man inte det man vill uppnå, nämligen att barnen och ungdomarna ska återanpassas till samhället. Man vet att det inte fungerar särskilt bra att särskilja de här eleverna, men ändå fortsätter man att göra det.

Susanne Severinsson har i sin avhandling vid Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier, Samhälle, Mångfald, Identitet (SMI), Linköpings universitet, studerat hur samhället ordnar för barns välfärd, när de generellt inriktade insatserna inte räcker till. Författaren har gjort observationer och genomfört intervjuer i tre olika verksamheter för unga i åldrarna 12 och 16 år. Dessa verksamheter kännetecknas av att deras uppgift är att fostra unga genom att lösa både sociala och pedagogiska problem. Kännetecknande är att arbetet görs i gränsområdet mellan undervisning och behandling.

Susanne Severinsson fann att de barn och ungdomar som placeras ofta utreddes mycket noggrant och att en del, men inte alla, fick en neuropsykiatrisk diagnos. Men diagnoserna hade ingen betydelse för hur personalen bedrev sitt arbete, utan alla bemöttes på i stort sett samma sätt. För att skapa förtroende var verksamheternas miljöer ofta hemlika. Genom lek och humor försökte man att undvika bråk. När det inte fungerade skulle personalen sätta gränser med hjälp av bestraffning och belöning. Man använde sig av de båda strategierna omsorg och kontroll. De unga sågs själva som ansvariga för att leva upp till de krav som samhället ställer på personer i den åldern. De anställda å sin sida förväntades klara till exempel fysisk gränssättning och att använda tvångsåtgärder. Skolan, som ju eleverna lyfts ut ur, hölls utanför. Föräldrar och anhöriga skulle vara delaktiga, men det stod inte alltid klart på vilket sätt det skulle ske.

Personalen blandade olika sätt att förklara de ungas svårigheter och formulerade om deras problem och hittade nya lösningar medan de unga var placerade hos dem. Författaren konstaterar att verksamheterna skapade en vilja till förändring. De unga var medvetna om att de ansågs vara ”fel” på olika sätt och såg sig själva som ansvariga för sin förändring. De såg dock olika vägar för att kunna passa in. I kamratkretsen hemma och i skolan som elev var de sammanhang där de unga upplevde sig mest som alla andra.

Uppgifter

11. Enligt texten kunde de studerade verksamheterna kombinera två huvudsyften för de unga. Vilka två?

A Fostran och kontroll.
B Undervisning och vård.
C Omsorg och stöd.
D Utbildning och lek.

12. Vilket av nedanstående förslag passar bäst som alternativ rubrik för texten?

A Unga bryter med invand passivitet.
B Unga i gränsöverskridande forskning.
C Unga söker identitet genom fostran.
D Unga i normalitetens gränsland.

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA »

Telomerer

Kromosomerna bär våra arvsanlag och innehåller en lång tråd av DNA där hela eller delar av genomet befinner sig. Arvsmassan i kromosomerna måste kopieras varje gång våra celler delas. Under denna process kopieras inte de yttersta ändarna av DNA-tråden vilket gör att kopian är en smula avkortad. För att undgå att cellen förlorar viktig genetisk information vid varje celldelning består slutändarna på kromosomerna av okodade DNA-sekvenser som kallas telomerer.

För varje celldelning blir telomererna något kortare. När telomeren är för kort slutar cellen att dela sig, i en process som kallas ”replicative cell senescence”. Det har på senare år framförts teorier om att telomerens längd kan ha betydelse för vävnadernas celldelningspotential och därmed regenerations- och läkningsförmåga.

Under normala fysiologiska förhållanden utsätts kroppens vävnader för varierande grad av belastning, vilket ställer höga krav på cellernas regenerations- och läkningsförmåga. Kroppens förmåga att regenerera sig och reparera vävnadsskador vilar på en väl fungerande celldelningspotential. Denna potential är således mycket viktig för att bevara en välutvecklad och adekvat funktion. En försämring av celldelningskapaciteten innebär en funktionsnedgång i vävnader och celler såsom muskelvävnaden eller immunförsvaret. Eftersom telomererna blir kortare efter varje celldelning utgör mätningen av telomerernas längd en parameter av betydelse för utvärdering av den regenerativa potentialen i vävnader.

Fawzi Kadi

Uppgifter

13. Vilken är den viktiga informationen i texten?

A Telomerer är inte en del av kroppens DNA.

B Telomerer kopieras inte vid celldelning.

C Telomerer behövs för att skydda arvsmassan.

D Telomerer kan ersätta okodat DNA.

14. Vad kan telomerernas längd vara ett mått på, enligt texten?

A I vilken grad kromosomerna innehåller DNA.

B I vilken grad kroppen kan reparera skador.

C I vilken grad DNA kopieras vid celldelningar.

D I vilken grad kroppen har utsatts för genetiska vävnadsförändringar.

Stress

Hantera din stress med kognitiv beteendeterapi
Giorgio Grossi

Den här boken riktar sig till var och en som för en ojämn kamp mot klockan. Efter två utförliga och klargörande kapitel om vad stress respektive kognitiv beteendeterapi är, följer ett recept i tio steg för minskad stress.

Huvudbudskapet är att varje människa har ett utmärkt medel mot överkrav. Det är att modifiera föreställningen om sin oumbärlighet. I stället för att tänka ”hjälp, hur ska jag hinna” (så att precis alla blir nöjda) kan man ha som motto ”vad gör det om hundra år” (att inte alla får sina önskemål eller krav uppfyllda).

Det är i grunden rädsla för att inte duga i andras ögon som får oss att ta på oss mer arbete och fler uppgifter i vardagen än vi borde, hävdar Giorgio Grossi.

Och eftersom vi oftast inte vet med bestämdhet vad som duger i andras ögon tar vi inte risken att bli underkända. Vi intalar oss att vi måste vara perfekta för att bli accepterade – en överdrift som är onödig, eftersom inte heller andra har någon helt klar uppfattning om vad som räcker. Vi måste våga experimentet att säga nej till diverse anspråk, säger Giorgio Grossi, och se vad som händer då. Det behöver inte vara den kritik vi väntar.

Sammanhanget med kognitiv beteendeterapi ges en konkret förklaring. Den som lider av spindelfobi kan botas genom att kontrollerat utsätta sig för spindlar, och därigenom lära sig att obehaget förändras i ordningen: uthärdligt, tolerabelt, acceptabelt, inget att bry sig om och slutligen utplånat.

Den som känner obehag av att tacka nej till andras önskemål, men ändå gör det (och stressas akut), finner att obehaget går att stå ut med (om det alls blir någon efterräkning).

Vinsten av akut stress blir i detta fall minskad kronisk stress. Och gradvis en ökande insikt om att det inte är så farligt att avvisa önskemål.

Författaren betonar också den tendens som skadlig stress skapar: att göra oss fientligt inställda till det som hindrar oss i vår självförvållade tidsbrist. Den resulterar i ”negativa automatiska tankar” som hindrar oss att se saker som de är, eftersom vi är så upptagna av hur de borde vara.

Att se saker som de är blir en viktig övning i det sjätte steget mot minskad stress: hur man medvetet riktar sin uppmärksamhet mot omgivningen.

Tilltalet i boken är direkt mot läsaren: ”Jag föreslår att du /.../” etc. Det är en vansklig form som lätt slår över i mästrande tonfall, men Giorgio Grossi sköter saken med humor och hundraprocentig människokärlek. Och i en bok med 200 sidor direkt rådgivning behövs det.

De tio stegen är inte bara råd. Råden åtföljs i vissa fall av arbetsblad för läsaren. Att skriva ner fördelar och nackdelar med olika val stimulerar oss till att reflektera, vilket riskerar att inte bli av om vi väljer att sköta avvägningen i tankarna.

Jag fäster mig till exempel vid en tabell för poängsättning av sådant som har med nattsömnen att göra. För var och en av tretton faktorer ska en värdering göras och åtgärder formuleras. På detta och liknande sätt försöker Giorgio Grossi se till att vi tar våra stressproblem på allvar.

Man ser sällan böcker som så fullständigt uppnår sitt syfte som den här.

Jan Enqvist

Uppgifter

15. Vad menar textförfattaren är det viktigaste budskapet i Grossis bok?

A Att man måste bli mindre fientligt inställd till det som orsakar känslan av stress.

B Att man gradvis kan träna bort stressen genom att kontrollerat utsätta sig för långvarig stress.

C Att man måste inse att man inte är så oersättlig som man tror.

D Att man ska värdesätta sin sömn och börja tänka positivt.

16. Vilken slutsats om stress är rimligast att dra utifrån textens resonemang?

A Stress är i hög grad en produkt av individens egna föreställningar.

B Stress måste hanteras genom att man förkastar omgivningens krav.

C Stress uppstår stegvis genom små svårupptäckta förändringar.

D Stress har lika många uttryck som det finns stressade personer.

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA »

Yrken i omvandling

Kön, lön och karriär. Sjuksköterskeyrkets omvandling under 1900-talet
Sune G. Dufwa

Sjukgymnasten – vart tog han vägen? En undersökning av sjukgymnastyrkets maskulinisering och avmaskulinisering 1813–1934
Anders Ottosson

Sune G. Dufwa och Anders Ottosson har utkommit med två närliggande avhandlingar som behandlar sjuksköterske- och sjukgymnastyrket utifrån ett slags omvänd könsproblematik. Fokus ligger här på den manliga sjuksköterskans inträde i yrket 1951/53 respektive på den manliga sortin från sjukgymnastiken 1934. Det handlar alltså om vad som händer, arbetsmarknadsmässigt och socialt, när män och maskulinitet förs in i en starkt feminin sfär samt förs ut ur en starkt maskuliniserad dito. Båda de här studierna torde därför kunna erbjuda en del fräscha svar i ett forskningsfält som dominerats av det ensidiga perspektivet med kvinnors inträde på en rad manligt kodade arenor och arbetsplatser.

Dufwas undersökning vacklar dock redan från start mellan ett försök att skriva sjuksköterskeyrkets historia (till stor del byggt på en redan skriven historia) och vad som sker då män får tillträde till yrket. De långa historiska bakgrunderna på nationell nivå är ofta helt i avsaknad av konflikt- och genusperspektiv, vilket skapar en kraftig obalans då undersökningen förs ner på den lokala nivån och männens inträde.

Till skillnad från Dufwa berättar Anders Ottosson en oskriven historia som han menar har glömts på ett liknande sätt som när kvinnors historia trängdes undan i den allmänna historieskrivningen fram till 1970-talet. Undersökningen tar avstamp i den externa bilden av sjukgymnastikyrket såsom den framkommer i en undersökning gjord 1985. Där uppenbarar det sig en rad anomalier i fråga om yrkets könskodning, löneläge och grad av autonomi. Numera ses yrket som traditionellt kvinnligt, men fram till cirka 1900 hade majoriteten av sjukgymnasterna varit adliga officerare eller högborgerliga män med stark autonomi och högt vetenskapligt renommé. Det är den här förträngda könsomkodningen som är avhandlingens centrum och Ottosson analyserar den som en könskamp mellan manliga sjukgymnaster och manliga läkare – med andra ord som en homosocial uppgörelse utan inblandning av kvinnor eller femininitet.

Sjukgymnasten – vart tog han vägen? är således ytterligare en reaktion på den svenska kvinno-/genushistorieskrivningen som behärskats av paradigmatiska förklaringsmodeller som ”könsmaktsordning”, ”genussystem” och ”patriarkat”, vilka har lämnat föga analytiskt utrymme för dialektiska studier av män och maskulinitet utan att dessa reducerats till den enda funktionen som förtryckande norm. Istället för att se mäns homosocialitet som ett uttryck för samförstånd väljer Ottosson att koncentrera sig på den schism som uppstod på det medicinska slagfältet under 1800-talet och detta eftersom han menar att vetenskaplighet och autonomi inte kunde betraktas eller ens reduceras till något kvinnligt vid denna tidpunkt. För att bena upp den helmanliga omkodningen av sjukgymnastikyrket använder han begreppet ”avmaskulinisering”, med innebörden att då de manliga attributen ett efter ett avlägsnades från yrkesidentiteten så feminiserades inte denna per automatik. Istället skapades ett neutralt tomrum som under 1900-talet har fyllts av kvinnliga sjukgymnaster, som därmed intog redan underordnade (egentligen manliga) positioner gentemot konfliktens segrare, de manliga läkarna. Kvinnorna kunde med andra ord träda in på en under 1800-talet hypermaskulin arena först efter det att alla manliga attribut, och därmed alla män, hade undanröjts i en helmanlig kamp. Detta ger onekligen en annorlunda bild än den som vanligen förekommer i genushistoriska studier när det gäller feminisering av arbetsplatser. Studiens definition av avmaskulinisering fungerar också utmärkt på ett instrumentellt plan, men det är svårt att se ett vidare användningsområde för begreppet då den högst speciella situationen med ett ”neutralt tomrum” snarare framstår som ett undantag än en regel.

Avhandlingens behållning ligger dock inte så mycket på det genushistoriska planet som på det medicinskhistoriska. Ottosson gestaltar ingående de manliga sjukgymnasternas historia och deras furiösa kamp mot läkarna likt en detektivhistoria, vilket rent framställningsmässigt har både för- och nackdelar. De retoriska frågorna duggar tätt och texten är överlag omständlig eftersom Ottosson förefaller ha haft svårt att tillämpa ”kill your darlings”. Det är likväl fascinerande att läsa om den förnuftsenliga tilltron till sjukgymnastiken som ett mekaniskt läkemedel, likvärdigt med de kemiska läkemedlen i en tid då striden mellan naturfilosofin och naturvetenskapen – företrädda av två statligt legitimerade institut, Kungliga Gymnastiska Centralinstitutet och Karolinska Institutet – ännu inte hade avgjorts. Exotiskt klingande behandlingar som

major Thure Brants livmodersmassage, liksom andra gymnastiska botemedel mot allehanda upptänkliga sjukdomar, sågs inte som kvacksalveri (eller idag som alternativmedicin), utan som högst vetenskapligt tillämpbara, inte sällan i stark konkurrens med läkarvetenskapens mixturer. Allt förtroende emanerade från Linggymnastiken – en av Sveriges största kulturexporter genom tiderna, enligt Ottosson – vars piedestalposition i det svenska samhället inte stjälptes förrän en bit in på 1940-talet. Det är också friläggandet av denna ”dolda” historia, att en viss typ av kunskap sanktioneras som vetenskap vid en viss tidpunkt, men att dess status inte är för alltid given, som kanske i högre grad skulle ha analyserats som en (nödvändig?) beståndsdel i konstruktionen av maskulinitet och vetenskap. Det hade skapat mer friktion i förhållande till forskningsläge och teorikomplex.

Tommy Gustafsson

anomali = motsägelse, inkonsekvens

Uppgifter

17. Ger Anders Ottossons avhandling något svar på vad konflikten mellan manliga sjukgymnaster och läkare under 1800-talets andra hälft handlade om, och i så fall vilket?

A Ja, det var en strid inom de övre borgerliga skikten om prestige, ursprung och social status.

B Ja, det var en strid om sjukgymnastikens vetenskapliga och medicinska legitimitet och trovärdighet.

C Ja, det var en strid om huruvida kvinnor skulle tillåtas träda in i mansdominerade yrkesdomäner eller inte.

D Nej, Ottossons avhandling ger inget svar på den frågan.

18. På vilket sätt anser recensenten att Ottossons avhandling skiljer sig från den gängse genusforskningen?

A Den ser maktkampen mellan män och kvinnor som ett neutralt tomrum.

B Den ser striden inom ett yrkesområde utifrån klassaspekter, inte utifrån könstillhörighet.

C Den fokuserar inte på maktförhållanden mellan män och kvinnor.

D Den fokuserar inte på vare sig manliga eller kvinnliga värderingar, utan på historiska fakta.

19. Vad präglade enligt texten sjukgymnastiken under den period som Anders Ottossons avhandling handlar om?

A Ett stort vetenskapligt anseende.

B En stark inspiration från naturvetenskapen.

C Ett sökande efter nya metoder och tillämpningar.

D En kritisk hållning till Linggymnastiken.

20. Vad i Anders Ottossons historiska avhandling värderar textförfattaren högst?

A Jämförelsen med kvinnliga erfarenheter inom vårdyrket.

B Analysen gjord utifrån dagens könsteoretiska kunskaper.

C Skildringen av motsättningen mellan tradition och modernitet.

D Inriktningen på konflikten inom det medicinska området.

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA »

21. Dockmakaren Oscar Nilsson har lagt på muskler och senor, hud, hår och ögon på en kopia av ____. Förutsättningarna för att ta fram den sanne Bockstensmannen har varit bättre än för många andra ____ som gjorts i arkeologins och rättsväsendets tjänst.

A ansiktet – rekreationer

B skelettet – renoveringar

C torson – realiseringar

D kraniet – rekonstruktioner

22. Vintermörkret sänker sig över stadsdelen Hillbrow i Johannesburg där tre gatubarn gör sina läxor i ljuset från ett skyltfönster. En av dem kastar en ____ blick på mig, tvekar och förklarar sedan att de inte längre pratar med främmande vita personer.

A förstulen

B förvuxen

C förgäten

D förflackad

23. Om landets högste polischef vänder sig till landets statsminister och uttrycker ____ landets justitieminister kan utgöra ett säkerhetsproblem, då är detta alldeles uppenbart en fråga av största allmänintresse vilket motiverar publicitet, även om mediebevakningen kan inkräkta på ____. Statsministern ____ dock kategoriskt mediernas uppgifter och hävdade att påståendet var ”lögn och förbannad dikt”.

A farhågor för att – privatlivets helgd – dementerade

B misstankar om att – regeringsarbetet – konfirmerade

C frustration över att – rättsprocessen – desarmerade

D omdömeslösheten att – den personliga integriteten – underströk

24. Statens beredning för medicinsk utvärdering, SBU, konstaterade nyligen i en rapport att läkemedelsgenomgångar är en av flera ____ som kan lösa problemen med de äldres onödiga mediciner. Regeringen har också ____ särskilda bidrag till läkemedelsgranskningar.

A anspråk – öronmärkt

B uppslag – avsatt

C insatser – riktat

D processer – åtgärdat

25. Hardingfelan har sin utbredning i Vestlandet samt i dalgångarna innanför denna region, medan den *vanliga* ____ förekommer i resten av landet.

A cellon

B flöjten

C nyckelharpan

D fiolen

26. Enligt de nya reglerna betalar arbetsgivaren 15 procent av sjuklönen efter de första två veckornas sjukskrivning. När beslutet kom om denna så kallade medfinansiering startade en ____ debatt, och fortfarande får ____ arbetsgivare i olika läger att ____.

A hätsk – reformen – resa ragg

B saklig – resolutionen – slå på stora trumman

C het – reglerna – hugga i sten

D intensiv – lagförslaget – två sina händer

27. Begreppet stress kan enligt Seyles definieras som den ”energimobilisering” som kan uppstå vid hotfulla eller utmanande situationer. Stress är alltså en fysiologisk reaktion, och handlar inte om ____. Dessa å sin sida kallas i Seyles terminologi för stressorer.

A de retningar som äger rum i nervernas ändpunkter

B de förhållanden som framkallar reaktionen

C de biokemiska processerna

D de invärtes förutsättningarna

28. Den enda som opponerade sig mot almstridens trädkramare var finansborgarrådet M., när han ställde den lika ____ som impopulära frågan: Ska trädkramare ha rätt att ____ våldsmetoder mot parlamentariskt fattade beslut som de ogillar?

A relevanta – tillgripa

B intressanta – tillåta

C impulsiva – tillkalla

D moraliska – tillta

29. Riktigt hur det går till när gökhonan för första gången väljer bo åt sina ägg är det ingen som vet. En teori är att hon återvänder till platsen där hon föddes. En annan teori är att hon, som nykläckt unge, ____ sina fosterföräldrar och sedan söker upp samma art.

A känns vid

B präglas på

C indoktrineras av

D erinrar sig

30. För ____ spelade självhushållning fortfarande en dominerande roll, trots att skogsbruket gav kontantinkomster; detta bedrevs huvudsakligen under vintrarna och kunde lätt kombineras med skötseln av jordbruk.

A det urbana samhället

B de nomadiska familjerna

C den agrara befolkningen

D de extroverta individerna

AND HERE ARE SOME SHORTER TEXTS:

Biodynamics

In recent years, conscientious and forward-thinking beauty companies have embraced biodynamic principles. To sceptics this might seem like just another marketing spin for products, especially given our growing awareness of holistic beauty and our environmental conscience. But when you consider how dependent the beauty business is on the efficacy of the ingredients that go into its products – and how much more fruitful and active plants that have been grown biodynamically have proved to be – it is perhaps more surprising that it has taken so long for the beauty industry to tap into the concept.

Question

31. What is implied in this text?

A The beauty industry has always been known to be particularly careful about what its products consist of

B It is only with great scepticism that the beauty industry is now trying to use environmentally friendly ingredients in its products

C Most people are sceptical about the interest shown by the beauty industry in biodynamically grown plants

D The beauty industry has been slow to use plants grown in an environmentally friendly way in its products

Correspondence Database

In his own word, it was a "presumptuous" idea that – more than any other – opened up a long-standing rift between the sciences and religion. Now a database of Charles Darwin's correspondence with colleagues, family and friends has made it possible to follow the evolutionist's thinking as his ideas took shape and he agonised about the consequences of them. At the same time, the letters, which are going online, give a rich and moving portrait of Darwin as a compassionate and caring family man.

Question

32. What is the main point here?

A Charles Darwin was a man who was concerned about what family and friends thought of him

B The new database has primarily been set up to bridge the gap between science and religion

C Charles Darwin is now considered to have been a loving family man more than a hardworking scientist

D The new database provides a complex representation of Charles Darwin

Hormones, Genes and the Corner Office

A review of a book by Susan Pinker

Why do girls on average lead boys for all their years in the classroom, only to fall behind in the workplace? Do girls grow up and lose their edge, while boys mature and gain theirs?

Ten years ago, no one would have thought to ask. The assumption that boys dominated at school as well as at work, while girls were silenced or ignored, seemed beyond dispute. But in her new book, *The Sexual Paradox*, a ringing salvo in the sex-difference wars, Susan Pinker stacks up the evidence of boys' classroom woes and girls' triumphs. "In the United States, boys are three times as likely to be placed in special education classes, twice as likely to repeat a grade and a third more likely to drop out of high school," she writes. Tests of 15-year-olds in 30 European countries show girls far outstripping boys in reading and writing and holding their own in math. Boys are overrepresented in the top one per cent of math achievers, but there are also more of them at the bottom. A 2006 economics study showed universities practicing affirmative action for men so that superior female applicants wouldn't swamp them. "If you were to predict the future on the basis of school achievement alone," Pinker writes, "the world would be a matriarchy."

And yet, of course, it is not. Once they move from school to work, men on average earn more money and run more shows. They particularly dominate in national government, the corporate boardroom and the science laboratory. Meanwhile, women are more likely to leave the labor force and to end up with lower pay and less authority if they come back.

Pinker, a psychologist and a columnist at *The Globe and Mail* in Canada, is careful to remind her readers that statistics say nothing about the choices women and men make individually. Nor does she entirely discount the effect of sex discrimination or culture in shaping women's choices. But she thinks these forces play only a small part. To support this, Pinker quotes a female Ivy League law professor: "I am very sceptical of the notion that society discourages talented women from becoming scientists," the professor writes. "My experience, at least from the educational phase of my life, is that the very opposite is true." If women aren't racing to the upper echelons of science, government and the corporate world despite decades of efforts to woo them, Pinker argues, then it must be because they are wired to resist the demands at the top of those fields.

In her zeal, Pinker veers to the one-sided. She doesn't acknowledge that some of the research cited in her footnotes is either highly questionable as social science or has never been replicated. Pinker omits the work of scientists who have shown that sex-based brain differences pale in comparison to similarities. We shouldn't wish the role of sex differences away because they're at odds with feminist dogma. But that doesn't mean we should settle for the reductionist version of the relevant science, even if the complexity doesn't make for as neat a package between hard covers.

Pinker also skips past an answer to the book's central question that may have more explanatory power than her other arguments, even if it's more prosaic and familiar to many a parent. Boys lag dramatically behind girls in terms of psychological development and physical resilience and then start to catch up as teenagers, as a long-running and well-known study Pinker cites documented. Maybe after a few years as girls' developmental equals, boys are ready to compete in the work force – and then zoom ahead as cultural norms and discrimination push women back. After all, why would girls' hard-wired predilection against competition stay on ice while they blithely sweep all the academic honors and then kick in only at work?

Pinker may not convey all the complexity that goes into making many men's and women's lives different, but she has a good prescription for helping more of us be our best selves.

Emily Bazelon, The New York Times Book Review

Questions

33. What is suggested in the opening paragraphs?

A Once out of school, girls tend to lead the way into professional careers

B Boys have recently improved their results in school

C Girls need to be encouraged to continue to higher education

D Boys do not perform as well in school as their later careers indicate

34. What is said about 15-year-olds?

A Most studies show that boys are better than girls in math

B Girls tend to lose the lead in most school subjects

C Boys show great variation in math results

D While boys in the US perform very well, the opposite is true in Europe

35. What is Pinker's main point about sex discrimination in society?

A It is of minor importance as regards women's careers

B It prevents women from making professional careers

C It has come to play an ever-increasing role for everyone

D It was more influential in the past than it is today

36. Why is an Ivy League professor quoted in the book?

A To demonstrate that Pinker is not alone in believing in the importance of scientific education

B To strengthen Pinker's view on the impact of biology on girls' professional choices

C To emphasize how important societal views are to people's lives

D To show the importance of career paths within the educational sector

37. Which of the following statements is most in line with the reviewer's thoughts on differences between the sexes?

A They are an invention by the feminist movement

B Their existence can be explained by biological facts alone

C They exist but need to be discussed in a careful manner

D There is no scientific evidence that they actually exist

AND HERE ARE SOME SHORTER TEXTS:

Economic Behaviour

Although Plato compared the human soul to a chariot drawn by the two horses of reason and emotion, modern economics has mostly been a one-horse show: humans have been assumed to be coolly rational calculators of their own self-interest. Over the past few years, evidence from psychology has persuaded many economists that reason does not always have its way. A burgeoning new field dubbed "neuroeconomics" seems poised to provide fresh insights on how Plato's two horses together produce economic behaviour.

Identifying the parts of the brain that control economic actions is one thing. Harder tasks include determining how neural systems work together to create behaviour and how wide is the variation in brain patterns between different people. Then there are age-old questions of free will: is your failure to save for old age simply a lifestyle choice, or is it down to faulty brain circuits? Neuroeconomics is already providing fascinating conclusions. But Plato's chariot will remain an alluring explanation for a while yet.

Question

38. What is claimed here?

A Psychologists have made economists question their own motives

B Economic activities are as a rule guided by instinct rather than reason

C Economic theories have tended to play down emotional factors

D Brain researchers may soon be taking the place of economic theorists

Giving Birth

There is only one "good" way to give birth – and that is "naturally", without pain relief, preferably at home and certainly not by caesarian section. At least that's what I was left thinking after reading natural childbirth guru Sheila Kitzinger. She, of course, gave birth to her first child in just two and a half hours, and says that she didn't expect a painless birth but knew that she could cope. And there straight away is the fundamental flaw in the whole "natural" childbirth argument. Because the fact of the matter is that you don't know what your labour will be like until you're in it, and anyone who thinks they can plan it could well be in for a nasty shock. I know this because I was that woman who thought she could do it "naturally".

Question

39. How does the writer feel about Sheila Kitzinger's views?

A She is deeply sceptical

B She shares most but not all of them

C She does not really take a stand

D She thinks they have been misunderstood

40. What else does the text suggest?

A Women who have given birth "naturally" remain in favour of it

B The writer's real-life experience of Kitzinger's ideas involved severe pain

C The notion that painless childbirth should be promoted is questionable

D Arguments against "natural" childbirth are based on little factual evidence

PROVET ÄR SLUT. FINNS TID ÖVER, KONTROLLERA DINA SVAR.